

GELUID

Te veel geluid op het werk kan het gehoor beschadigen. Geluid wordt gevaarlijk wanneer het uitgroeit tot lawaai. Een extra gevaar ontstaat wanneer schadelijk geluid ongemerkt tot blijvende schade leidt.

Het kan namelijk leiden tot lawaaislechthorendheid, een gehoorbeschadiging die niet meer geneest. Om medewerkers te beschermen tegen lawaaislechthorendheid moeten werkgevers de plaatsen en werkzaamheden inventariseren waar dit gevaar zich voordoet en maatregelen treffen.

In de Recreatiebranche kan de blootstelling aan geluid hoog zijn. Geluid kan veroorzaakt worden door harde muziek. Denk aan cafés, disco's en recreatieruimten. Maar ook bij andere werkzaamheden komen schadelijke geluidsniveaus voor. Denk hierbij aan groene en technische werkzaamheden. Het geluidsniveau wordt hier vooral bepaald door gereedschappen en machines. De gevolgen van blootstelling aan geluid zijn afhankelijk van het geluidsniveau, eventueel het aantal en soort machines, de inrichting en de aankleding van de werkruimte en de verblijfsduur van de medewerker in die ruimte.

Wat is lawaai? Decibel? (zie bijlage 1) ^[1]

Geluid ontstaat door snelle luchtdrukverschillen. Als die luchtdrukverschillen heel erg groot zijn, kan onomkeerbare schade in het oor optreden. Blootstelling aan een grote geluidsdosis zal leiden tot tijdelijke gehoorvermindering, oorsuizen of het waarnemen van een pieptoon.

Blijvende gehoorschade

Bij incidentele blootstelling zal het gehoor zich in principe wel herstellen. Maar bij geregelde blootstelling aan een grote dosis ontstaat een blijvende gehoorschade. Deze schade ontstaat meestal geleidelijk, maar kan ook acuut optreden. Bij een geleidelijk optredende gehoorschade is het vaak de omgeving die de schade waarneemt.

Gehoorschade herkennen:

- De persoon gaat vaak harder praten.
- De persoon zet het geluid van tv en radio harder.
- De persoon hoort geen hoge tonen of zachte geluiden meer.
- De persoon heeft moeite met telefoneren.
- De persoon heeft moeite met het voeren van een gesprek in een rumoerige omgeving.
- De persoon hoort soms fluit-, piep- of bromtonen.

Veel geluid vergroot niet alleen de kans op gehoorschade maar kan soms ook leiden tot verhoogde bloeddruk, het optreden van stress, concentratiestoornissen en vermoeidheid. Bovendien neemt de kans op ongevallen toe doordat bijvoorbeeld waarschuwingssignalen niet gehoord worden.

Maatregelen geluid

Naast de algemene maatregelen bij geluid zijn de maatregelen in deze Arbocatalogustekst weergegeven per werkomgeving:

1. Groentechnische werkzaamheden buiten ^[2]
2. Technische werkzaamheden binnen ^[3]
3. Horeca ^[4]
4. Recreatieteam ^[5]

Arbocatalogus zwembad

Zwembadmedewerkers worden blootgesteld aan verschillende bronnen die geluid voortbrengen. Het Sociaal Fonds Zwembaden en Zwemscholen heeft een eigen Arbocatalogus ^[6] waar wij je graag naar doorverwijzen.

Te veel geluid op het werk kan het gehoor beschadigen. Zo erg dat het kan leiden tot lawaaislechthorendheid, een gehoorbeschadiging die niet meer geneest. Om medewerkers te beschermen tegen lawaaislechthorendheid moeten werkgevers de plaatsen en werkzaamheden inventariseren waar dit gevaar zich voordoet en maatregelen treffen.

Goede werkomstandigheden kunnen gehoorschade voorkomen en zorgen voor gezonde en prettige werksituaties. De Arbowet eist dat de werkgever de medewerkers beschermt tegen schade aan de gezondheid door te hoge lawaainiveaus. In de arbocatalogus hebben we maatregelen opgenomen die wettelijk voorgeschreven staan en preventief lawaaihinder voorkomen.

Met de Arbocatalogustekst over Geluid wordt invulling gegeven aan de doelvoorschriften in artikel 6.10 en 6.11 van het Arbobesluit. Hieronder volgt een samenvatting van deze artikelen en van andere belangrijke artikelen uit het Arbobesluit.

Arbobesluit Artikel 6.7. Lawaai

1. De lawaainiveaus waaraan de medewerkers zijn blootgesteld moeten beoordeeld en, indien nodig, gemeten worden om vast te stellen of medewerkers worden blootgesteld aan de vastgestelde niveaus van schadelijk lawaai.
2. Bij de beoordeling is in ieder geval aandacht besteed aan: het lawaainiveau, de aard en de duur van de blootstelling. De metingresultaten en de oplossingen voor eventueel geluidsoverlast moeten vastgelegd worden in de risico-inventarisatie en -evaluatie.

Arbobesluit Artikel 6.8. Maatregelen ter voorkoming of beperking van de blootstelling

- Bij blootstelling aan een dagelijkse dosis (tijdgewogen gemiddelde blootstelling aan lawaai op een werkdag van acht uur) boven de 80 dB(A) moet de werkgever gehoorbeschermers beschikbaar stellen.
- Bij dagelijkse blootstelling aan een dosis boven de 85 dB(A) zijn medewerkers verplicht om gehoorbeschermers te dragen.
- Bij dagelijkse blootstelling (tijdgewogen gemiddelde blootstelling aan lawaai op een werkdag van acht uur) boven de 85 dB(A) moet een plan van aanpak worden gemaakt en technische of organisatorische maatregelen vastgesteld en uitgevoerd worden om de blootstelling tot een minimum te beperken.
- Als de grenswaarde van de dagelijkse blootstelling (tijdgewogen gemiddelde blootstelling aan lawaai op een werkdag van acht uur) van 87 dB(A) wordt overschreden (gemeten in het oor, dus rekening houdend met de gehoorbeschermers), moet er direct voor gezorgd worden dat het geluid onder deze grenswaarde wordt gebracht.
- Werkgevers moeten hun personeel voldoende voorlichten over de gevaren van geluid.
- Medewerkers hebben recht op een gehoortest om vast te stellen dat de getroffen maatregelen effectief zijn.

Arbobesluit 6.10 Gehoortesten (Audiometrisch onderzoek)

- Als uit de geluidsbeoordeling of -meting blijkt dat er voor medewerkers een gezondheidsrisico bestaat, wordt deze medewerkers een gehoortest aangeboden.
- Deze gehoortest wordt uitgevoerd door een deskundige persoon of een arbodienst.
- Deze deskundige legt de resultaten vast in persoonlijke dossiers per medewerker en bewaart deze.
- Iedere medewerker kan haar/zijn eigen dossier inzien.

Arbobesluit Artikel 6.11. Voorlichting en onderricht

Aan werknemers die worden blootgesteld aan een dagelijkse blootstelling aan lawaai van 80 dB(A) of hoger en een piekgeluidsdruk van 112 Pa of hoger moet voorlichting en scholing gegeven worden over:

- de aard van de risico's die voortvloeien uit blootstelling aan lawaai;
- de genomen maatregelen nemen om de risico's te voorkomen of tot een minimum te beperken;

- de maatregelen die genomen moeten worden bij de grenswaarden;
- de resultaten van de beoordeling en meting van de lawaainiveaus waaraan de werknemers zijn blootgesteld en een uitleg van de betekenis en mogelijk daaraan verbonden risico's;
- het juiste gebruik van individuele gehoorbeschermers;
- hoe signalen van gehoorbeschadiging zijn op te sporen en kunnen worden gemeld;
- de omstandigheden waarin werknemers recht hebben op arbeidsgezondheidskundig onderzoek en het doel van dit onderzoek;
- veilige werkmethoden om de blootstelling aan lawaai tot een minimum te beperken.

Zie hier de volledige wetteksten: Voorschriften met betrekking tot geluid ^[7].

Schematische weergave van verplichtingen bij verschillende geluidsniveaus:

> 80 dB(A) en ≤ 85 dB(A)	> 85 dB(A)	> 87 dB(A)
• geluidsbeoordeling • beschikbaar stellen gehoorbescherming • gelegenheid bieden tot audiometrie (gehoortest) • voorlichting	• verplicht gebruik gehoorbescherming • plan van aanpak en uitvoering (tot < 80 dB(A) • markering werkplekken met pictogrammen • zie verder > 80 dB(A) en ≤ 85 dB(A)	• als met inbegrip van de dempende werking van de gehoorbescherming dit niveau wordt overschreden, moeten er meteen maatregelen genomen worden om onder dit niveau te komen • zie verder > 85 dB(A)

Bijlage:

 Bijlage 1: Wat is lawaai ^[8]

Links

[1] https://kikk-recreatie.dearbocatalogus.nl/sites/default/files/recreatie/arbo_1/bijlage_1_wat_is_lawaai_decibel.pdf [2] <https://kikk-recreatie.dearbocatalogus.nl/arbocatalogus/26/43/76> [3] <https://kikk-recreatie.dearbocatalogus.nl/arbocatalogus/26/43/77> [4] <https://kikk-recreatie.dearbocatalogus.nl/arbocatalogus/26/45/81> [5] <https://kikk-recreatie.dearbocatalogus.nl/arbocatalogus/26/184> [6] <https://wzz.dearbocatalogus.nl/arbocatalogus/26/44> [7] https://wetten.overheid.nl/BWBR0008498/2012-07-01/#Hoofdstuk6_Afdeling3 [8] https://develop7.dearbocatalogus.nl/sites/default/files/recreatie/arbo_1/bijlage_1_wat_is_lawaai_decibel.pdf